

Μεγαλύτερη διαφάνεια στα έργα και τις παραχωρήσεις υπόσχεται, με ν/σ, το υπ. Οικονομίας

2016/07/24 22:33 στην κατηγορία ΑΥΤΟ/ΔΡΟΜΟΙ

Στον εκσυγχρονισμό του πλαισίου για όλες τις δημόσιες συμβάσεις προχωρά η κυβέρνηση που κατέθεσε το σχετικό νομοσχέδιο, με σκοπό τη διευκόλυνση της πρόσβασης των μικρομεσαίων, τη διασφάλιση της ακεραιότητας των διαδικασιών, τη μείωση της γραφειοκρατίας και της πλήρους ηλεκτρονικοποίησης του συστήματος μέχρι την άνοιξη του 2017.

Ειδικότερα, την Πέμπτη το βράδυ κατατέθηκε στη Βουλή από το υπουργείο Οικονομίας το σχέδιο νόμου που αφορά στην προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις νέες κοινοτικές οδηγίες που δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στις 28/3/2014, και συγκεκριμένα στην ενσωμάτωση των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ, [για την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης έργων και υπηρεσιών, 2014/24/ΕΕ \(L94\)](#), για τις δημόσιες συμβάσεις (στον κλασικό τομέα) [προς αντικατάσταση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ και 2014/25/ΕΕ για τις συμβάσεις που συνάπτονται από φορείς στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών.](#)

Σκοπός των νέων διατάξεων είναι:

- Η απλούστευση και η ευελιξία των κανόνων και διαδικασιών.
- Η επέκταση και, σε μεσοπρόθεσμο χρονικό ορίζοντα, η γενίκευση των ηλεκτρονικών μέσων ως τρόπου επικοινωνίας στις δημόσιες συμβάσεις.
- Η δραστική περικοπή του διοικητικού φόρτου λόγω των απαιτούμενων δικαιολογητικών από τους οικονομικούς φορείς, πράγμα που θα τους διευκολύνει - ιδίως τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Image not found or type unknown

- Ο εκσυγχρονισμός των διαδικασιών (μείωση προθεσμιών για υποβολή προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής, ευελιξία στη διάκριση μεταξύ της επιλογής των

προσφερόντων και της ανάθεσης της σύμβασης, αναθεώρηση και διευκρίνιση λόγων αποκλεισμού υποψηφίων και προσφερόντων, δυνατότητα «αυτοκάθαρσης», διατάξεις για την τροποποίηση των συμβάσεων κατά τη διάρκειά τους).

- Η διευκόλυνση της πρόσβασης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στις δημόσιες συμβάσεις: η πρόσβαση θα διευκολυνθεί και θα ενταθεί με μέτρα με τα οποία μειώνονται οι επιβαρύνσεις και με ισχυρά κίνητρα για την υποδιαίρεση σε τμήματα, τον περιορισμό των απαιτήσεων οικονομικής επιφάνειας για την υποβολή προσφοράς και την πρόβλεψη δυνατότητας για την άμεση πληρωμή υπεργολάβων.

- Η διευκόλυνση μιας καλύτερης ποιοτικής και στρατηγικής χρήσης των δημόσιων συμβάσεων με τη βελτίωση της συνεκτίμησης κοινωνικών και περιβαλλοντικών κριτηρίων, είτε πρόκειται για το κόστος του κύκλου ζωής, είτε για την ένταξη ευάλωτων και μειονεκτούντων ατόμων, την ενίσχυση της καινοτομίας

- Η υιοθέτηση ειδικού πλαισίου για τις κοινωνικές, υγειονομικές και εκπαιδευτικές υπηρεσίες.

- Η εισαγωγή βελτιώσεων στις υφιστάμενες εγγυήσεις με σκοπό την αποφυγή συγκρούσεων συμφερόντων, ευνοιοκρατίας και διαφθοράς, ώστε να διασφαλιστεί μεγαλύτερη ακεραιότητα διαδικασιών λαμβανομένων υπόψη των οικονομικών προκλήσεων.

- Η εισαγωγή υποχρεώσεων αναφορικά με την καλή διακυβέρνηση στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων (εποπτεία, παρακολούθηση, υλοποίηση και έλεγχος δημοσίων συμβάσεων, υποστήριξη αναθετουσών αρχών και οικονομικών φορέων, στατιστικές αναφορές και διοικητική συνεργασία μεταξύ των αρμοδίων αρχών των κρατών μελών της Ένωσης μέσω του Συστήματος πληροφόρησης για την εσωτερική αγορά (IMI).

Αναλυτικότερα με το σχέδιο νόμου στο νέο τοπίο των δημοσίων συμβάσεων:

- Χρησιμοποιούνται ευρέως ηλεκτρονικά μέσα πληροφορικής και επικοινωνιών που απλουστεύουν σε μεγάλο βαθμό τη δημοσίευση των δημοσίων συμβάσεων και ενισχύουν την αποτελεσματικότητα και διαφάνεια των διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων.

Ειδικότερα, ενισχύονται περαιτέρω οι ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις καθώς το **Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ)**, που σήμερα λειτουργεί για τους διαγωνισμούς των δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών, προβλέπεται ότι ως ενιαία ηλεκτρονική πλατφόρμα θα υποστηρίζει το σύνολο των δημοσίων συμβάσεων άνω των 60.000 ευρώ, δηλαδή και των έργων και των μελετών, με την σταδιακή υποχρεωτική χρήση του μέχρι την άνοιξη του 2017.

Παράλληλα αναπτύσσεται περαιτέρω η διαλειτουργικότητα του συστήματος με άλλα

ηλεκτρονικά/πληροφοριακά συστήματα με σκοπό την επιτάχυνση και απλοποίηση των διαδικασιών και τη μείωση των διοικητικών βαρών.

Image not found or type unknown

- Υιοθετούνται νέοι τρόποι ανάθεσης των δημοσίων συμβάσεων μέσω του ανταγωνιστικού διαλόγου και της ανταγωνιστικής διαδικασίας με διαπραγμάτευση.
- Εισάγεται το δυναμικό σύστημα αγορών ως μια εξ ολοκλήρου ηλεκτρονική διαδικασία μέσω της οποίας επιτρέπεται στις Αναθέτουσες Αρχές να έχουν στη διάθεσή τους ένα ιδιαίτερα ευρύ φάσμα προσφορών και συνεπώς, να εξασφαλίζουν την καλύτερη δυνατή χρησιμοποίηση των δημόσιων πόρων, αυξάνοντας τον ανταγωνισμό.
- Θεσμοθετείται η διαδικασία για ανάθεση δημοσίων συμβάσεων μέσω των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών, στους οποίους παρουσιάζονται νέες, μειωμένες τιμές και/ή νέες αξίες όσον αφορά ορισμένα στοιχεία των προσφορών και αναπτύσσονται νέες ηλεκτρονικές τεχνικές αγορών, όπως είναι οι ηλεκτρονικοί κατάλογοι, οι οποίοι συμβάλλουν στην ενίσχυση του ανταγωνισμού και στον εξορθολογισμό των δημοσίων συμβάσεων, ιδίως εξοικονομώντας χρόνο και χρήματα.
- Ρυθμίζεται η κατάρτιση τεχνικών προδιαγραφών ούτως ώστε να διασφαλιστεί το δημόσιο συμφέρον μέσω της θέσπισης διαφανών και ποιοτικών κριτηρίων.
- Μειώνεται ο διοικητικός φόρτος που απορρέει από την ανάγκη προσκόμισης σημαντικού αριθμού πιστοποιητικών ή άλλων εγγράφων που σχετίζονται με τα κριτήρια αποκλεισμού και τα κριτήρια επιλογής, με τη χρήση του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης, το οποίο αποτελείται επικαιροποιημένη υπεύθυνη δήλωση, ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη προς όφελος τόσο των αναθετουσών αρχών όσο και των οικονομικών φορέων και καθίσταται υποχρεωτική η χρήση του e- Certis, ηλεκτρονικού συστήματος σκοπός του οποίου είναι η διευκόλυνση της ανταλλαγής πιστοποιητικών και άλλων αποδεικτικών εγγράφων.
- Οι προθεσμίες για την υποβολή των προσφορών συντέμνονται με σκοπό την επιτάχυνση των διαδικασιών, παρέχοντας ωστόσο επαρκή χρόνο στους οικονομικούς φορείς να καταρτίσουν και να υποβάλουν την προσφορά τους.

Για παράδειγμα, η προθεσμία των 52 ημερών για την υποβολή της προσφοράς σε ανοικτό διαγωνισμό γίνεται 35 ημέρες, με δυνατότητα σύντμησης σε 30, όταν οι προσφορές υποβάλλονται ηλεκτρονικά, ή σε 15 ημέρες όταν έχει προηγηθεί προκαταρκτική προκήρυξη, ενώ διατηρείται και η δυνατότητα της αναθέτουσας

αρχής σε περίπτωση επείγουσας κατάστασης, καταλλήλως τεκμηριωμένη, να ορίζει ελάχιστη προθεσμία που δεν είναι μικρότερη των 15 ημερών από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης της σύμβασης.

Επίσης, στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων κάτω των ορίων εφαρμογής της οδηγίας, στην ανοικτή διαδικασία, η ελάχιστη προθεσμία ανέρχεται σε 22 ημέρες από την ημερομηνία δημοσίευσης της προκήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ ενώ στο συνοπτικό διαγωνισμό, η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής προσφορών ανέρχεται σε 12 ημέρες από την ως άνω ημερομηνία.

- Εντάσσονται περιβαλλοντικές, κοινωνικές και εργατικές απαιτήσεις στις διαδικασίες ανάθεσης και εκτέλεσης. Ο έλεγχος της τήρησης των διατάξεων του περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου διενεργείται στα ενδεδειγμένα στάδια της διαδικασίας ανάθεσης της δημόσιας σύμβασης κατά την εφαρμογή των κριτηρίων που διέπουν την επιλογή των αναδόχων και κατά την εφαρμογή των κριτηρίων αποκλεισμού.

Επίσης κατά την εκτέλεση των δημόσιων συμβάσεων, οι οικονομικοί φορείς υποχρεούνται να τηρούν τις ισχύουσες υποχρεώσεις στους τομείς του περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, που έχουν θεσπισθεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου.

- Προκειμένου να διευκολυνθούν οι επιχειρήσεις να συμμετέχουν και ως εκ τούτου να ενισχυθεί ο ανταγωνισμός, θεσπίζεται για πρώτη φορά **δυνατότητα μη αποκλεισμού** από διαγωνιστική διαδικασία οικονομικού φορέα, όταν ο αποκλεισμός θα ήταν σαφώς δυσανάλογος, ιδίως όταν μόνο μικρά ποσά των φόρων ή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης δεν έχουν καταβληθεί, ή όταν ο οικονομικός φορέας ενημερώθηκε σχετικά με το ακριβές ποσό που οφείλεται, σε χρόνο κατά τον οποίο δεν είχε τη δυνατότητα να λάβει μέτρα, πριν από την εκπνοή της προθεσμίας υποβολής προσφοράς.

Ο οικονομικός φορέας που έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης δεν αποκλείεται από τη διαγωνιστική διαδικασία είτε καταβάλλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει, είτε υπαγόμενος σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους.

Image not found or type unknown

- Παρέχεται η δυνατότητα στις αναθέτουσες αρχές να παραχωρούν κατ' αποκλειστικότητα, υπό ειδικότερους όρους, το δικαίωμα συμμετοχής σε διαδικασίες

σύναψης δημοσίας σε: (α) Προστατευμένα Παραγωγικά Εργαστήρια (β) Κοινωνικούς Συνεταιρισμούς Περιορισμένης Ευθύνης (γ) Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις Ένταξης και δ) κάθε άλλο οικονομικό φορέα που έχει ως κύριο σκοπό, δυνάμει του καταστατικού του, την επαγγελματική και κοινωνική ένταξη ατόμων με αναπηρία ή μειονεκτούντων προσώπων.

- Ενθαρρύνεται η δημιουργία κεντρικού συστήματος δημοσίων συμβάσεων. Ειδικότερα, για την καλύτερη και πιο επαγγελματική διαχείριση των διαδικασιών των δημοσίων συμβάσεων, δημιουργούνται Κεντρικές Αρχές Αγορών, με στόχο την επίτευξη οικονομικών κλίμακας και τη μείωση του κόστους συναλλαγής.

Ως **Εθνικές Κεντρικές Αρχές Αγορών**, με αρμοδιότητα τον σχεδιασμό, τον προγραμματισμό, το συντονισμό, καθώς και την παροχή συγκεντρωτικών και επικουρικών δραστηριοτήτων αγορών θεωρούνται:

α) η Γενική Γραμματεία Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων με αρμοδιότητα σύναψης δημόσιων συμβάσεων έργων, μελετών και τεχνικών υπηρεσιών,

β) η Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Συμβάσεων & Προμηθειών της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου & Προστασίας του Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας Ανάπτυξης & Τουρισμού, με αρμοδιότητα σύναψης δημόσιων συμβάσεων προμηθειών και λοιπών υπηρεσιών και

γ) η Επιτροπή Προμηθειών Υγείας του Υπουργείου Υγείας με αρμοδιότητα σύναψης δημόσιων συμβάσεων προμηθειών και λοιπών υπηρεσιών στον τομέα της υγείας.

Επίσης ενισχύεται η σύναψη συμφωνιών-πλαίσιο, η διάρκεια των οποίων δεν υπερβαίνει τα τέσσερα έτη, εκτός εξαιρετικών περιπτώσεων, δεόντως δικαιολογημένων, ιδίως λόγω του αντικειμένου τους.

- Ενθαρρύνεται και προκρίνεται η διαίρεση των μεγάλων δημοσίων συμβάσεων σε τμήματα με σκοπό την ενίσχυση της συμμετοχής των ΜΜΕ. Ειδικότερα, οι Κεντρικές Αρχές Αγορών διαιρούν υποχρεωτικά τις συμβάσεις που αναθέτουν σε χωριστά τμήματα, καθορίζοντας το μέγεθος και το αντικείμενο των τμημάτων αυτών. Οι λοιπές αναθέτουσες αρχές ενθαρρύνονται να αναθέτουν μια σύμβαση υπό τη μορφή χωριστών τμημάτων ενώ υποχρεούνται να αναφέρουν τους βασικούς λόγους της απόφασής τους να μην διαιρέσουν μία σύμβαση σε τμήματα.

Παραχωρήσεις

Η μέχρι σήμερα εξαίρεση των συμβάσεων παραχώρησης από το πεδίο εφαρμογής των ευρωπαϊκών οδηγιών για τις δημόσιες συμβάσεις δημιουργούσε ανασφάλεια ως προς το νομικό καθεστώς που ρύθμιζε τις διαδικασίες ανάθεσής τους και άφηνε ευρύ

περιθώριο εκτίμησης στις εθνικές νομοθεσίες των κρατών μελών.

Στόχος των προτεινομένων ρυθμίσεων είναι η θέσπιση ενός αυτοτελούς, ενιαίου και ομοιόμορφου κανονιστικού πλαισίου σύμφωνα με τα διεθνή νομοθετικά πρότυπα και τις παραδεδεγμένες βέλτιστες πρακτικές, καθώς και τις αρχές και τους κανόνες του πρωτογενούς και παραγώγου ενωσιακού δικαίου, που ρυθμίζουν τον τομέα των συμβάσεων παραχώρησης.

Αναγνωρίζοντας τις ιδιαιτερότητες της συγκεκριμένης κατηγορίας συμβάσεων, που τις διαφοροποιούν ουσιωδώς από τις κλασικές δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, τόσο όσον αφορά την ανάθεση όσο και την εκτέλεση και -κυρίως- τη χρηματοδότησή τους, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις περιορίζονται στη θέσπιση των βασικών κανόνων-πλασίου που διέπουν την αποτελεσματική σύναψη και εκτέλεση συμβάσεων παραχώρησης και καταλείπουν την κατά περίπτωση εξειδίκευση των όρων και διαδικασιών επιλογής του παραχωρησιούχου και εκτέλεσης της σύμβασης στα τεύχη του διαγωνισμού και τα συμβατικά τεύχη.

Παράλληλα, εισάγονται ρυθμίσεις που εξασφαλίζουν την ταχεία και αποτελεσματική έννομη προστασία και επίλυση διαφορών στον τομέα των συμβάσεων παραχώρησης, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες και την πολυπλοκότητα τόσο των διαδικασιών ανάθεσης, όσο και των όρων του συμβατικού πλαισίου που διέπουν την εκτέλεση αυτών.